

Wyrok z dnia 17 stycznia 2002 r.

II UKN 709/00

Wykonywanie zatrudnienia przez ubezpieczonego, który kwalifikuje się do osób trwale niezdolnych do pracy, nie pozbawia go prawa ubiegania się o świadczenia rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Przewodniczący SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Roman Kuczyński, Jerzy Kuźniar.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2002 r. sprawy z wniosku Jarosława C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w Ł. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, na skutek kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 czerwca 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi wyrokiem z dnia 29 czerwca 2000 r. oddalił apelację organu rentowego, od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy w Łodzi z dnia 4 lutego 2000 r., zmieniającego negatywną decyzję rentową z dnia 23 kwietnia 1999 r. i przyznającego ubezpieczonemu prawo do stałej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, poczynając od 8 kwietnia 1999 r. W sprawie tej na podstawie opinii biegłego lekarza okulisty ustalono, że ubezpieczony cierpi na krótkowzroczność postępującą z niedowidzeniem oka lewego. Pogorszenie stanu wzroku nastąpiło pomiędzy 1993 a 1995 rokiem i jest istotne, gdyż dotyczy oka prowadzącego. Ponadto rozpoznano u ubezpieczonego ubytki w polu widzenia spowodowane postępującymi i trwałymi zmianami degeneracyjnymi siatkówki, co łącznie powoduje, że jest on praktycznie jednooczny. Na tej podstawie Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe stanowisko Sądu pierwszej instancji, że istniejące u ubezpieczonego od dzieciństwa schorzenie narządu wzroku uległo istotnemu pogorszeniu w czasie zatrudnienia i powoduje u niego częściową niezdolność do pracy. W

szczególności w składkowym okresie zatrudnienia nastąpiło znaczne pogorszenie widzenia drugiego - prowadzącego oka i doszło do ubytkowych zmian zwyrodnieniowych siatkówki. Takie pogorszenie „osobno wzięte” czyni ubezpieczonego częściowo niezdolnym do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 i art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa o emeryturach i rentach), ponieważ ubezpieczony wskutek pogorszenia stanu wzroku w czasie zatrudnienia utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i nie ma rokowań na jej odzyskanie.

W kasacji organu rentowego podniesiono zarzut naruszenia art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach - przez przyjęcie, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy oraz że nabył prawo do stałej renty na podstawie art. 57 tej ustawy. Skarżący nie kwestionował, że stan narządu wzroku ubezpieczonego ulegał pogorszeniu w czasie wykonywania pracy zarobkowej, tyle że wykonywał on zatrudnienie w różnych zawodach, które nie były zgodne z nabytymi w latach 1982-85 kwalifikacjami elektromechanika. Ponadto od 1987 r. był zaliczony do III grupy inwalidów, a stwierdzoną przez biegłą ostrość wzroku posiada od 1995 r. i pomimo stwierdzonych wad widzenia pracował w dwóch różnych zakładach pracy po uznaniu go przez „lekarzy pionu medycyny przemysłowej za zdolnego do pracy na wskazanych stanowiskach pracy”. Zdaniem skarżącego, ubezpieczony - z powodu „choroby zezowej” - nie posiada jednoczesnego obuocznego widzenia, co jednakże nie oznacza jednoczości, „istnienie ubytków w polu widzenia nie jest natomiast udokumentowane”. Ubezpieczony nie jest zatem częściowo niezdolny do pracy, albowiem pomimo wady wzroku wykonywał różne prace, będąc uznawany za zdolnego do pracy także przy ubieganiu się o zasiłek dla bezrobotnych.

W piśmie procesowym pełnomocnik ubezpieczonego wniosła o oddalenie kasacji i zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w Ł. na rzecz Mirosława C. kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, argumentując, iż przeprowadzony i prawidłowo oceniony proces dowodowy w sprawie jednoznacznie wykazał, że w składkowym okresie ubezpieczenia u ubezpieczonego wystąpiło znaczne pogorszenie widzenia, które osobno wzięte czyni go częściowo i trwale niezdolnym do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 i art. 13 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja oparta wyłącznie na naruszeniu przepisów prawa materialnego nie może być uwzględniona. W szczególności Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami zaskarżonego wyroku, jeżeli brak jest zarzutu uchybienia konkretnemu przepisowi proceduralnemu (wyrok z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 58/97, OSNAPiUS 1997 nr 22, poz. 436). Z dokonanych w sprawie i wiążących Sąd Najwyższy ustaleń wynika, że w składkowym okresie ubezpieczenia nastąpiło istotne ograniczenie widzenia ubezpieczonego w stopniu, które ocenione autonomicznie stanowi samodzielnie o jego trwałej częściowej niezdolności do pracy zgodnej z posiadanymi przezeń kwalifikacjami i brak jest rokowań na odzyskanie zdolności do pracy. Taka ocena stanu zdrowia ubezpieczonego prowadząca do wniosku o trwałym braku zdolności do pracy nie mogła być w żaden sposób poddana kasacyjnej kontroli na skutek oparcia kasacji jedynie na polemice skarżącego organu rentowego w odniesieniu do oceny stanu faktycznego sprawy, która nie poddawała się weryfikacji z uwagi na brak proceduralnych zarzutów kasacyjnych. Trzeba zatem potwierdzić stanowisko Sądu Apelacyjnego, że stwierdzone u ubezpieczonego istotne pogorszenie stanu zdrowia w składkowym okresie ubezpieczenia w stopniu samodzielnie kreującym jego trwałą niezdolność do pracy stanowiło uzasadnioną przesłankę ubiegania się o przyznanie mu uprawnień rentowych (art. 12 ust. 3 i art. 13 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach). Jest ono zbieżne ze stanowiskiem judykatury wyrażanym na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy o z.e.p. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 1984 r., III UZP 24/84, OSNCP 1985 z. 1, poz. 6), która zachowuje aktualność przy uwzględnieniu zmian dotyczących pojęcia i zasad ustalania niezdolności do pracy. Sąd Najwyższy aprobuje także pogląd, że wykonywanie zatrudnienia przez ubezpieczonego, który kwalifikuje się do osób trwale niezdolnych do pracy, nie pozbawia go prawa do skutecznego ubiegania się o należne mu świadczenia rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił kasację na podstawie art. 393¹² KPC.

=====